

Приложение към т. 1 от Заповед №

 Invalid signature

X РД-01-283/17.04.2024

Signed by: ANETA LYUBENOVA TODOROVA

ПОЛИТИКА НА МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО ЗА БОРБА С ИЗМАМИ, КОРУПЦИЯ, КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ И ДВОЙНО ФИНАНСИРАНЕ И МЕРКИТЕ ЗА ДОКЛАДВАНЕ И КОРИГИРАНЕ НА СЕРИОЗНИ НЕРЕДНОСТИ ЗА ИНВЕСТИЦИЯ 7 (С12.17): „РАЗВИТИЕ НА АМБУЛАТОРНИТЕ ГРИЖИ“ В КОМПОНЕНТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“ НА НАЦИОНАЛНИЯ ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Съгласно Постановление № 157 на Министерския съвет от 7 юли 2022 г. за определяне на органите и структурите, отговорни за изпълнението на Плана за възстановяване и устойчивост на Република България, и на техните основни функции, лицата, отговорни за изпълнението на Плана, предприемат необходимите мерки, свързани с предотвратяването на измами, корупция, конфликт на интереси и двойно финансиране от Механизма и от други програми на Съюза, както и от други национални или международни източници на финансиране. Постановлението посочва ангажимента на Министерство на здравеопазването (МЗ), като ведомство, в рамките на което има определена Структура за наблюдение и докладване (СНД) по Инвестиция 7 (С12.17): „Развитие на амбулаторните грижи“ от Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ) и като Краен получател (КП) по същата инвестиция, да изпълнява мерки за превенция, установяване, докладване и коригиране на случаи на конфликт на интереси, корупция, измама и двойно финансиране и възстановяване на неправомерно получени средства от крайните получатели, включително да създаде организация за извършване на оценка на риска от измами.

Министерството на здравеопазването се ангажира да поддържа високи правни, етични и морални стандарти, да се придържа към принципите на почтеност, обективност и честност и желае да бъде възприемано като противопоставящо се на измамите, корупцията, конфликта на интереси и двойното финансиране в начина, по който извършва своята

дейност. От служителите на Министерство на здравеопазването се очаква да споделят този ангажимент. Целта на тази политика е насърчаване на култура, която оказва възпиращ ефект върху измамната дейност и улеснява предотвратяването и откриването на измами, корупция, конфликт на интереси и двойно финансиране и изготвянето на правила, които ще спомогнат при установяването на данни за измами, корупция, конфликт на интереси и двойно финансиране и ще гарантират, че тези случаи се разглеждат своевременно и по подходящ начин.

Понятията измами, корупция и конфликт на интереси се използват за описване на широк кръг от нарушения. Определения за престъпленията измама и корупция се съдържат в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 година относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред, транспонирана в българското законодателство с Наказателния кодекс и Закона за административните нарушения и наказания. В допълнение по отношение на корупцията, осъществявана от лица, заемащи публична длъжност, е приложим Закона за противодействие на корупцията (ЗПК).

Легална дефиниция на конфликта на интереси във връзка с изпълнение на бюджета на Европейския съюз се съдържа в Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, а в националната нормативна рамка определение за конфликт на интереси и правилата за установяването му са регламентирани в ЗПК. Закона за противодействие на корупцията е приложим както по отношение на лица, заемащи публична длъжност, посочени в чл. 6, ал. 1 от този закон, така и по отношение на лицата по §2 от Допълнителните разпоредби на закона. Измамата е с цел лично облагодетелстване, облагодетелстване на свързано лице или трета страна, или загуба за друго лице, като умисълът е основният елемент, който ги отличава от нередностите. Корупцията е злоупотреба с власт, нарушаване или липса на изпълняване на служебни задължения с цел пряко или косвено извличане на неследваща се материална или нематериална облага за себе си или за други лица. Конфликт на интереси е налице, когато безпристрастното и обективно упражняване на официалните функции на едно лице е опорочено по причини, свързани със

семейството, емоционалния живот, политическа или национална принадлежност, икономически или други интереси, споделяни например с кандидат или получател на средства от ЕС.

Измамата, корупцията, конфликта на интереси и двойното финансиране не само имат потенциално финансово отражение, но може да доведат и до увреждане на репутацията на организацията, отговаряща за ефективното и ефикасно управление на финансовите средства. Това е от особено значение за публичните организации, отговарящи за управлението на средствата на ЕС.

Съгласно одобрената със Заповед № ЗМФ-526 от 1 юли 2022 г. на заместник министър-председателя по еврофондовете и министър на финансите Система за управление и контрол на Плана за възстановяване и устойчивост (СУКПВУ) участниците в процеса по управление и изпълнение на Плана - КП, СНД, Дирекция „Национален фонд“ (ДНФ), Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“ (ИА ОСЕС), Дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ (АФКОС), прилагат контроли за предотвратяване, установяване и коригиране на измами, корупция, конфликт на интереси и двойно финансиране. Функциите по разследване се извършват от компетентните за това органи, в рамките на правомощията им по европейското или национално право: Прокуратурата на Република България, Европейската прокуратура, Комисията за противодействие на корупцията (КПК), АФКОС и Европейска служба за борба с измамите (ОЛАФ). Информацията по случаите на сериозни нередности се въвежда, обновява и съхранява в специален модул в информационната система за ПВУ (ИСУН 2020).

Отговорности

В рамките на Министерството на здравеопазването функциите на СНД се изпълняват от екип, чиито състав се определя със заповед на министъра на здравеопазването. Отговорността за управлението на риска от измами и корупция и осъществяването на контрол над работата на СНД се делегира на ресорния заместник-министър, с функции по осъществяване на координация и контрол върху дейностите по изпълнение на проекти и програми в областта на здравеопазването, финансирани от Структурните фондове на Европейския съюз или от други международни финансови институции и донори, по които Министерството на здравеопазването е бенефициент (ръководител на СНД), който отговаря за:

- извършване на редовен преглед на риска от измами, с помощта на служителите на СНД, отговарящи за оценка на риска;
- установяване на ефективна политика за борба с измамите и план за ответни мерки срещу измамите;
- осигуряване на осведоменост относно измамите и обучение за персонала;
- гарантиране на незабавното насочване към органите по управление и контрол на разследванията, в съответствие с конкретния казус.

Ръководителят на СНД носи отговорност за ежедневното управление на рисковете от измами и плановете за действие, както е посочено в оценката на риска от измами, и по-специално за:

- гарантиране на наличието на подходяща система за вътрешен контрол в неговата област на отговорност;
- предотвратяване и откриване на измами;
- осигуряване на надлежна проверка и прилагане на превантивни мерки в случай на съмнение за измама;
- предприемане на коригиращи мерки, включително всякакви административни наказания, когато това е уместно.

В ролята на КП отговорностите на МЗ включват:

- предотвратяване на сериозни нередности;
- осигуряване на възможност за подаване и докладване на сигнали за сериозни нередности;
- обработка и изпращане на получените сигнали към ДНФ като орган за управление и контрол на изпълнението на инвестициите по ПВУ.

Мерки за предотвратяване на измама, корупция и конфликт на интереси

Мерките, които се прилагат с цел превенция възникването и допускането на случаи на измама, корупция и конфликт на интереси, са следните:

1. Служителите на СНД и на екипа за изпълнение на Инвестиция 7 (С12.17): Развитие на амбулаторните грижи от ПВУ прилагат Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация, приет с Постановление № 57 на Министерския съвет от 7 април 2020 г. Този кодекс определя правилата за етично поведение на държавните служители,

които следва да изпълняват дейността си при спазване на принципите за законност, добросъвестност, безпристрастност, равнопоставеност, почтеност и др. Кодексът определя правила за антикорупционно поведение на служителите, като определя изисквания и забрани относно приемането на подаръци, услуги, пари, облаги и други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните им задължения, както и забрана да посредничат за такива с цел да бъде извършено или не действие по служба. Кодексът задължава служителите да докладват на ръководителя на ресорното министерство или ведомство за станали им известни данни за корупция или за конфликт на интереси в МЗ.

2. За да се осигури разбиране, служителите на СНД и на екипа за изпълнение на Инвестиция 7 (С12.17): Развитие на амбулаторните грижи от ПВУ, подписват декларация, че са запознати с дефиницията за нередност по смисъла на Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 година относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности, дефиницията за корупция по смисъла на чл. 3, ал. 1 от Закона за противодействие на корупцията, както и състава на престъплението измама по чл. 209, чл. 212 и 212а от Наказателния кодекс, състава на престъплението подкуп по чл. 301, чл. 304, 304а, 304б, 304в и провокация към подкуп по чл. 307 от Наказателния кодекс, състава на престъплението длъжностно присвояване по чл. 201 от Наказателния кодекс (транспонирани в българското законодателство определения за престъпленията измама по смисъла на чл. 3 и активна и пасивна корупция и присвояване по смисъла на чл. 4 от Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 година относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред) и реда за процедирането на получената информация за такива нередности. Новоназначените служители подписват декларацията в 5-дневен срок от включването им в екипа по изпълнение, наблюдение и/или контрол на конкретната инвестиция. Декларациите се съхраняват в СНД.

3. Служителите на СНД и на екипа за изпълнение на Инвестиция 7 (С12.17): Развитие на амбулаторните грижи от ПВУ подписват декларация за липса на конфликт на интереси по смисъла на чл. 61, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) № 2018/1046 и чл. 70 от ЗПК. Декларацията се подписва в 5-дневен срок от назначаването/определянето на лицето. В случай, че след първоначалното подписване на декларацията спрямо член на екипа/служител възникне ситуация, която може да повлияе на безпристрастното и обективно изпълнение на задълженията му, заинтересованото лице е длъжно да декларира

тези обстоятелства в 3-дневен срок от узнаването им. Независимо от посоченото от момента на узнаване на обстоятелствата лицето трябва да се въздържа от действия, които могат да компрометират безпристрастното изпълнение на неговите служебни, трудови или договорни задължения. Незабавно от узнаване на обстоятелствата, които го поставят в конфликт на интереси, членът на екип/служителят трябва писмено да уведоми ръководителя на СНД. Последният предприема действия, служителят, декларирал възможен конфликт на интереси, да прекрати всякаква дейност по въпроса, за която се отнася конфликта и трябва да прецени необходимостта от заместване на лицето. В случай, че проверката за наличието или за липсата на конфликт на интереси следва да се извърши спрямо лице, посочено в § 2, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗПК, проверката, както и производството по установяване на конфликта на интереси се осъществяват по реда на ЗПК и Наредбата за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване конфликт на интереси. Декларациите за липса на конфликт на интереси и последващите за деклариране на възможен такъв се съхраняват в СНД.

4. Съгласно Закона за противодействие на корупцията при заемането на длъжност, ежегодно, както и при освобождаването от длъжност, лицата, заемащи публични длъжности, попълват и подписват пред органа по избора или назначаването декларация за имущество и интереси по чл. 49, ал. 1, т. 2 от този закон. Такива декларации също подписват при назначаването си и ежегодно всички държавни служители. При промяна в декларираните обстоятелства се подписва нова декларация. Комисията за противодействие на корупцията (КПК), инспекторатът при органа по назначаване и определени съгласно закона лица извършват проверка на декларираните данни.

5. За изпълнението на дейностите по инвестиции КП, които са публични или секторни възложители по смисъла на Закона за обществените поръчки (ЗОП), възлагат обществени поръчки като прилагат разпоредбите на закона. Обществените поръчки подлежат на предварителен контрол от Агенцията по обществени поръчки (АОП) в съответствие с чл. 229, ал.1, т. 2, букви г), д) и е) от ЗОП. В допълнение, извън посочената проверка на АОП, СНД извършва предварителен контрол за съответствие с приложимите европейски и национални изисквания в областта на обществените поръчки на обявлението и документацията за участие в обществената поръчка, както и предложението за изменение на сключен договор. Предварителният контрол за законосъобразност е превантивна контролна дейност, която е насочена да предотвратява вземането на незаконосъобразни

решения. Във всеки Контролен лист за осъществен предварителен контрол се документира мотивирано заключение за наличие/липса на потенциални нарушения, както и предложения за избягването им/препоръки за корективни действия. Лицата, отговорни за изготвянето на проверените проекти на документи, вземат предвид заключението и извършват необходимите корективни действия.

6. Снд извършва оценка на риска от измами с цел определянето на ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите в рамките на наблюдаваната област на инвестиции и подлежащи на изпълнение инвестиции. За целта се ползва инструмента за самооценка на риска от измами, приложен към Насоките на Европейската комисия за държавите членки и органите, които отговарят за програмите (EGESIF_14-00-21-00/16.06.2014), адаптиран за прилагане по Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ). Процесът включва идентифициране на рисковете, оценка на ефективността на съществуващите контролни мерки и при необходимост въвеждане на допълнителни мерки до постигане на възприетото като приемливо ниво на риск. При идентифицирането и оценката на рисковете се отчитат и констатирани индикатори за измама. Инструментът включва рискове и ограничителни контролни мерки в трите ключови области – подбор на проектни предложения, изпълнение на инвестициите и обществените поръчки. При извършване на оценката на риска от измами се взема предвид и Бележка от ЕК Ref. Ares (2021) 3171797-12/05/2021 относно необходимостта от актуализиране на оценките на риска от измами и адаптиране на мерки за борба с измамите, както и заключенията и препоръките от съвместния доклад на ОЛАФ и Европол „Assessing the Threats to the NextGenerationEU Fund“ от февруари 2022 г.

7. Прилаганите от Снд мерки за борба с измамите, корупцията, конфликта на интереси и недопускане на двойно финансиране се одитират от ИА ОСЕС при извършване на одит на системите за управление и контрол. При установяване на пропуски в контролните дейности ИА ОСЕС формулира подходящи препоръки за подобряване на дейностите за предотвратяване на измама, корупция, конфликт на интереси и двойно финансиране, по отношение на които ДНФ взема решение за изпълнението им.

8. Провеждат се обучения на участниците в процеса по изпълнението и контрола на инвестиции, финансирани от МВУ, по теми, касаещи рисковете от възникване на сериозни нередности, превенцията и установяването на такива, провеждани от национални и

европейски обучителни институти, както и от ДНФ със съдействието на ИА ОСЕС, АФКОС, Школата по публични финанси, Института за публична администрация.

Ефективното прилагане на системите за контрол допринася за намаляване на риска от възникване на измами или от тяхното неразкриване.

Мерки за установяване на случаи на сериозни нередности:

Данни за осъществена измама, корупция или конфликт на интереси, както и индикациите за възникването им, се установяват обичайно в хода на осъществяваната от СНД контролна дейност (проверка на отчетените разходи и дейности) и/или при получаване на информация от външен източник – сигнал от лице, гражданска организация, медийна публикация и др. източници. В тази връзка средствата за установяване на сериозни нередности от СНД са следните:

1. Извършването на:

а) последващ контрол за законосъобразност на проведените от КП по Инвестиция 7 (С12.17): Развитие на амбулаторните грижи от ПВУ процедури за възлагане на обществени поръчки по реда на ЗОП или избор на изпълнител по реда на Постановление № 80 на Министерския съвет от 9 май 2022 г.;

б) проверка на финансово-технически отчет;

в) проверки на място. В посочените случаи задължително се анализира дали са налице индикатори за измама, конфликт на интереси и корупция, като се използват данните от системата ARACHNE, както и тези, съдържащи се в Търговския регистър. Посредством информацията в тези системи се извършва проверка за свързаност на лицата (КП и изпълнител на дейност по инвестиция). С помощта на ARACHNE СНД извършва допълнителни проверки за потенциална свързаност (правни, частни връзки, връзки за сходство и др.). При данни за такава свързаност СНД сезира компетентните органи. По време на проверката допълнително се следи за наличието на индикатори за измама, като се ползват „червените флагове“, приложими за ЕСИФ и посочени в следните подробни ръководства: Известие на Комисията с Насоки относно избягването и управлението на конфликти на интереси съгласно Финансовия регламент (2021/С 121/01), Установяване на конфликт на интереси в процедури за обществени поръчки за структурни действия практическото ръководство на ЕК, Европейска служба за борба с измамите (OLAF), Информационна бележка относно индикаторите за измама за ЕФРР, ЕСФ и КФ (COCOФ

09/0003/00-EN) и Насоки на ЕК относно оценка на риска от измами и ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите. За целите на проверката задължително се отчита и информацията, получена чрез бутон за сигнали на страницата на МЗ и въведената информация в ИС за ПВУ. Резултатите от проверките се документират в съответните контролни листове. При установени индикатори („червени флагове“) информацията се предоставя на дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз (АФКОС)“ в Министерството на вътрешните работи за допълнителна проверка и насочване към компетентните органи (Прокуратурата на Република България/ Европейската прокуратура/КПК).

2. Информация за установените от одитната дейност на ИА ОСЕС индикатори на измама, корупция или конфликт на интереси се предоставя на компетентните органи, както и на ДНФ, с цел предприемане на последващи действия, включително съгласно препоръките на ИА ОСЕС. Одитните доклади, съдържащи информация за двойно финансиране, измама, корупция или конфликт на интереси, както и индикациите за възникването им, представляват сигнали за сериозни нередности.

3. Отчитат се резултатите и констатациите от проверките на други одитни и контролни органи (СП, АДФИ, ЕСП, ЕК, ОЛАФ и др.).

4. Налице е възможност за подаване на сигнали за нередности посредством бутон за сигнали на електронната страница на МЗ. Сигнали могат да бъдат подавани и устно, писмено и по електронна поща, както и чрез пощенските кутии, намиращи се във всяка една от трите сгради на МЗ. Общата уредба на подаването и разглеждането на сигнали се съдържа в глава 8 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). В чл. 108, ал. 2 от АПК се съдържа принципната защита на подателите на сигнали, а именно, че никой не може да бъде преследван затова, че е подал сигнал.

Докладване

Министерството на здравеопазването осигурява възможност за подаване на сигнали за нередности на своята интернет страница:

(<https://www.mh.government.bg/bg/politiki/antikoruptionsiya/>, <https://signal.mh.government.bg/>),

на електронна поща (anticorruption@mh.government.bg), устно или писмено. Служителят, приел устен сигнал, го документира.

При постъпил сигнал за нарушение, или при установени индикатори за такова в процеса на извършваните проверки от СНД, се извършват следните действия:

1. Получените сигнали се регистрират в деловодната система на МЗ. След регистриране постъпилите сигнали се предоставят незабавно на ръководителя на СНД;

2. Когато в резултат на извършваните от него контролни дейности служител от СНД установи индикатор за сериозна нередност, той формулира писмено своето съмнение и информира директора на дирекция "Изпълнение на проекти, програми и стратегии", като уточнява дали се отнася до измама, корупция или конфликт на интереси, като представя и резултатите от извършените проверки (в т.ч. проверки в Търговския регистър и/или ARACHNE, попълнени контролни листове) в подкрепа на това становище. След съгласуване от директора на дирекция "Изпълнение на проекти, програми и стратегии", информацията се предоставя на ръководителя на СНД;

3. Ръководителят на СНД разпределя сигнала на служител от СНД за разглеждане и процедиране.

4. Служителят, на когото е разпределен сигнала, в срок до три работни дни от възлагането въвежда обстоятелствата в специален модул в Информационната система (ИС) за ПВУ. Обстоятелства, открити на по-късен етап и подлежащи на вписване, се въвеждат в срок до три работни дни от откриването им;

5. Служителят по т. 3 извършва преглед на информацията с цел идентифициране дали същата се отнася до измама или подкуп и присвояване по смисъла на Наказателния кодекс, корупция по смисъла на чл. 3, ал. 1 от Закона за противодействие на корупцията или конфликт на интереси по смисъла на чл. 61 на Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и/или чл. 70 от Закона за противодействие на корупцията. Прегледът се извършва в срок от десет работни дни. В случай на установена фактическа сложност срокът може да бъде удължен еднократно с пет работни дни. В докладна записка до ръководителя на СНД се документират извършените действия и заключението дали са налице основания за процедиране на информацията. В случай, че ръководителят на СНД установи, че не са налице данни за съмнение за измама, конфликт на интереси или корупция, приключва сигнала и информира подателя;

6. В случай, че ръководителят на СНД установи, че са налице данни за съмнение за измама или корупция информацията се предоставя чрез ИС за ПВУ на дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз (АФКОС)” в Министерството на

вътрешните работи в срок от два работни дни от приключване на проверката, като информацията се предоставя и на ДНФ за сведение;

7. При съмнение за конфликт на интереси по чл. 70 от ЗПК информацията се представя от ръководителя на СНД на инспектората на МЗ или на КПК. При съмнение за свързани лица (представляващо конфликт на интереси извън ЗПК, по смисъла на Финансовия регламент) СНД извършва проверки посредством ARACHNE, търговския регистър и други лицензирани информационни системи. Срокът за извършване на проверките за свързаност е трийсет работни дни от възлагането. При фактическа сложност срока може да бъде еднократно удължен с петнадесет работни дни. При събрани в резултат на проверките данни за свързаност ръководителят на СНД подава сигнал към Прокуратурата на Република България/Европейската прокуратура. В тези случаи информацията се подава към компетентните органи с копие до дирекция АФКОС и ДНФ;

8. Когато подаденият към дирекция АФКОС сигнал съдържа информация за престъпно деяние по отношение на което Европейската прокуратура би могла да упражни своята компетентност по чл. 22 и чл. 25, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 година за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура, дирекция АФКОС, без ненужно забавяне и без промени в съдържанието на сигнала, го докладва на Европейската прокуратура. За останалите сигнали, извън случаите на т. 7, дирекция АФКОС извършва анализ, оценка и проверки с цел формиране на заключение, дали следва да процедира сигнала към органите на досъдебното производство или КПК и до ОЛАФ;

9. Чрез въвеждане на информация в ИС за ПВУ дирекция АФКОС информира СНД и ДНФ за предприетите действия – извършената проверка, направеният анализ, оценка и заключение, уведомяването на Прокуратурата на Република България, Европейската прокуратура или КПК, както и за получената от органа по установяване и разследване информация за актуален статус на случая (отказ за образуване на производство, образуване на производство, установяване на конфликт на интереси, прекратяване/спиране на наказателното производство, предложение за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание, повдигане на обвинение с обвинителен акт и др.). При пряко получаване на такава информация в МЗ, същата се изпраща от СНД на дирекция АФКОС за въвеждане в ИС за ПВУ.

В ИС за ПВУ се въвежда, актуализира и съхранява цялата информация и се прикачват документи, касаещи образувани преписки по проверки на сигнали. Въвеждат се предприетите действия и корективни мерки от структурите, отговорни за изпълнението на ПВУ. При установяване на измама, конфликт на интереси или корупция в ИС за ПВУ се прикачват актовете на компетентните органи. ДНФ я проследява и взема предвид при подаване на искане за плащане към ЕК.

Досието на сериозната нередност (измама, корупция или конфликт на интереси) в ИС за ПВУ съдържа цялата относима документация, събрана в хода на административната проверка от съответното ведомство във връзка с конкретен сигнал за нарушение.

ДНФ осъществява контрол за своевременното актуализиране и попълване на информацията за нарушения, пропуски и сериозни нередности в ИС за ПВУ, както и за предприетите действия по компетентност от СНД и АФКОС, като има право да изисква допълнителна информация и документи по случаите.

В случай, че сигналът за сериозна нередност засяга ръководителя или друг оправомощен от него служител на СНД, в чиито отговорности е да процедира сигнала, той се подава към дирекция „Национален фонд“, която извършва действията от т. 1 до 7 от процедурата за докладване.

Със **Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения**, се уреждат условията, редът и мерките за защита на лицата в публичния и в частния сектор, които подават сигнали или публично оповестяват информация за нарушения на българското законодателство или на актове на Европейския съюз, които застрашават или увреждат обществения интерес, както и редът и условията за подаване и разглеждане на такива сигнали или публично оповестена информация.

Законът се прилага и за лица, свързани с лицата, които подават сигнали или публично оповестяват информация за нарушения, като той не отменя правилата на действащата нормативна уредба, предвиждаща съществуването на различни органи с правомощия за проверка на сигнали в различни сфери на публичния сектор.

Законът има и за цел да осигури защитата на лицата в публичния и в частния сектор, които подават сигнали или публично оповестяват информация за нарушения на българското законодателство или на актове на Европейския съюз, станала им известна при

или по повод изпълнение на трудовите или служебните им задължения или в друг работен контекст.

Корективни мерки при сериозни нередности

МЗ, в качеството си на СНД, спира плащанията със средства от МВУ към КП при:

1. Повдигнато с обвинителен акт обвинение за извършено престъпление измама или корупция (подкуп), касаещо инвестиция от ПВУ;
2. Установен с акт на компетентния орган - инспектората при съответния първостепенен разпоредител или КПК - конфликт на интереси по ЗПК;

Спирането на плащанията по инвестицията е пропорционално на отражението, което имат измамата, корупцията или конфликтът на интереси върху него. Ако те касаят основна дейност или засягат значителна част от инвестицията, или ако са свързани с лице собственик на и/или представляващ юридическо лице – КП или физическо лице – КП, се спират плащанията по цялата инвестиция. Ако сериозната нередност засяга само определена обособима част от инвестицията или лицето, участващо в осъществяването на тази нередност, може да бъде отстранено без това да повлияе на изпълнението на инвестицията и това може да бъде обосновано, спира се само съответстващото за изпълнението на обособимата част плащане. Определянето на частта от инвестицията, спрямо която следва да бъде спряно финансирането със средства от МВУ, и обосновката за това, се извършва от ДНФ със съдействието на СНД, когато е приложимо. Решението се взема въз основа на наличната информацията по инвестицията в ИС за ПВУ, заключението на АФКОС (в което не следва да се извършва анализ за пропорционалността на спирането на плащанията) и допълнителни проверки на ДНФ, като се изготвя мотивирана докладна записка до министъра на финансите.

При данни за измама, корупция или конфликт на интереси по отношение на длъжностно лице във връзка с изпълняваните от него служебни функции и касаещо изпълнението на инвестиция по ПВУ, лицето се отстранява от извършването на дейности по отношение на тази инвестиция. Отводът се извършва въз основа на докладна записка до ръководителя на администрацията и със заповед на ръководителя на администрацията на основание чл. 82 от ЗПК.

Когато участник в процеса по изпълнение и контрол узнае обстоятелства, които могат да го поставят в конфликт на интереси по отношение на инвестиция от ПВУ, той е

длъжен да си направи самоотвод от изпълнението на конкретно правомощие или задължение по служба, като уведоми прекия си ръководител с докладна записка (чл. 81, ал. 1 от ЗПК).

Разследване

В зависимост от естеството на сериозната нередност (измама, корупция или конфликт на интереси) компетентни органи да извършат проверка с цел установяване на престъпление или нарушение и последващо разследване по реда на НПК са:

1. при данни за измама, корупция (подкуп) или конфликт на интереси (свързани лица), съгласно националното законодателство и Финансовия регламент – Прокуратурата на Република България и Европейската прокуратура. При наличие на законен повод и достатъчно данни за извършено престъпление се образува досъдебно производство по реда на Наказателно процесуалния кодекс с постановление на прокурора. Когато е убеден, че са събрани необходимите доказателства за разкриване на обективната истина и за повдигане на обвинение пред съда, прокурорът съставя обвинителен акт и делото се предава на съд;

2. при данни за конфликт на интереси по чл. 70 от Закона за противодействие на корупцията – инспектората при съответния първостепенен разпоредител или КПК. Производството се развива по реда на Закона за противодействие на корупцията и Наредбата за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване конфликт на интереси, като в предвидените от закона случаи (напр. неподаване на годишна декларация по закона от задължените лица) актовете за установяване на нарушенията и наказателните постановления се издават от инспектората при съответния първостепенен разпоредител. Извън тези случаи актовете за установяване на нарушенията се съставят от определени от председателя на КПК длъжностни лица, а наказателните постановления се издават от председателя на Комисията. КПК се произнася по производството за установяване на конфликт на интереси с мотивирано писмено решение, с което може да бъде наложена и глобата.

Дейности по проверка за двойно финансиране

Съгласно СУКПВУ всички участници в изпълнението и контрола на ПВУ – КП, ДНФ и СНД – следят за избягване на двойно финансиране. В рамките на Министерство на здравеопазването, дейностите по проверка за двойно финансиране по Инвестиция 7

(С12.17): Развитие на амбулаторните грижи от ПВУ се извършват от СНД. В първия Финансово-технически отчет (ФТО), който представят КП към МЗ по Инвестиция 7 (С12.17): Развитие на амбулаторните грижи от ПВУ, се дава актуална информация за свързани проекти или инвестиции, които КП изпълнява с финансиране от национални източници или други международни програми и инициативи с оглед недопускане на двойно финансиране на дейностите, които са част от инвестицията, финансирана от МВУ, включително демаркация с инвестицията по ПВУ. Във всеки следващ ФТО се дава информация за нови свързани проекти или инвестиции, както и за изменение на съществуващите. Проверките за двойно финансиране се извършват както по отношение на разходите, така и по отношение на инвестициите в тяхната цялост.

По отношение на разходите се извършват проверки на представените разходооправдателни документи относно наличие на задължителните атрибути, съгласно националното законодателство, както и ако е приложимо – наличие на референция към конкретната инвестиция в документа.

По време на изпълнение на инвестицията се извършват следните проверки във връзка с ФТО:

- Проверка за наличие на декларация за липса на двойно финансиране (ако е приложимо);

- Проверка на информацията в информационните системи за програмите от споделено управление (ИСУН и MIS) с цел потвърждаване на предоставената във ФТО информация за проекти по програмите за споделено управление/програмите за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС/ФМ на ЕИП и НФМ. Проверката в тази система включва дали КП е и бенефициент по програмите за споделено управление/програмите за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС и ако е такъв, дали има дейности по съответния проект, сходни или идентични с изпълняваните по инвестицията от ПВУ. В случай на последното се извършва проверка на отчетените по дейността фактури;

- Проверка във Financial Transparency System дали КП по ПВУ е бенефициент на средства по програми, директно управлявани от ЕК или други органи на ЕС. При положителен отговор се изисква допълнителна информация от КП с цел демаркация на изпълняваните по инвестицията и съответния грант или договор дейности. При съмнения

за припокриване на дейности ДНФ може да поиска допълнителна информация от отговорната по програмата и съответния грант или договор европейска служба;

- Наличие на адекватна счетоводна система на КП, позволяваща аналитична отчетност/самостоятелен фирмен код за всички трансакции по МВУ, които да позволяват разграничаване на разходите и на финансовите потоци при финансиране от други източници.

Проверката на информацията във ФТО/обобщен ФТО на КП/СНД, отнасяща се до свързани проекти, финансирани от източници извън МВУ, цели недопускане на двойно финансиране на дейности. При необходимост се извършват консултации с компетентни структури – дирекция „Централно координационно звено“, дирекция „Държавни разходи“, дирекция „Финанси на общините“ и дирекция „Европейски въпроси и политики“ в Министерството на финансите и/или компетентното ресорно министерство/ведомство/организация.

При установяване на случаи на двойно финансиране, разходът не се финансира със средства от МВУ и/или се изисква неговото възстановяване. Въз основа на сключеното оперативно споразумение между МФ и КП/СНД, дирекция „Национален фонд“ предприема действия за възстановяване на неправомерно изплатени или неправилно използвани от КП/СНД суми.

Сериозните нередности могат да имат множество различни проявления и е необходимо и задължително всички участници в изпълнението на ПВУ да възприемат нулева толерантност към измамите, корупцията, конфликта на интереси и двойното финансиране.